

Na półce nauczyciela – książki wspierające rozwój kompetencji społecznych u dzieci

Zestawienie literatury
w wyborze na podstawie zbiorów
PBW im. KEN w Warszawie

BARBARA SZCZEPANIAK

1. Bowles P. *Kiedy czuję zaskoczenie*, Wydawnictwo Mamania, Warszawa 2024.

2. Beascoa S. *Superbohaterzy są wśród nas*, Wydawnictwo Mamania, Warszawa 2022.

Książeczka do samodzielnego przeglądania, nawet dla trzylatka. Najlepiej jednak towarzyszyć przedszkolakowi w odgrywaniu uczuć. Seria „Wielkie emocje” wspaniale wspiera nauczycieli przedszkola w rozwijaniu dziecięcej empatii, odporności i pozytywnego odbioru siebie. W serii ukazały się: „Złość”, „Strach”, „Szczęście”, „Miłość”, „Smutek”.

Pop-up – rozkładana książeczka – może być pierwszym krokiem do czytania, ale też do rozmów z przedszkolakami o posiadanych przez nie talentach. Po przeczytaniu tekstu możemy poprosić dzieci, by dokończyły zdanie: „Potrafię zawiązać buty”, „Jestem dobry...”, „Jestem dobry w...”, „Ostatnio udało mi się...”. Warto już na pierwszym etapie edukacji wspierać w dzieciach poczucie własnej wartości.

BARBARA SZCZEPANIAK

3. Llenas A. *Kolorowy potwór*. Książka pop-up, Wydawnictwo Mamania, Warszawa 2019.

Pop-up wspaniale wprowadzający dziecko w świat emocji. Prosty tekst, uzupełniany obrazem 3D, zaprasza do rozmów. Każda strona to inne uczucie, na przykład spokój. Zachęcamy do wykorzystania z uczniami gry edukacyjnej SŁOIK POWAŻNYCH ROZMÓW z bloga eduspecjalni.pl (zawiera 48 pytań, które układamy pod hamakiem pop-upa. Dzieci wybierają kartkę z pytaniem, na które odpowiadamy).

4. Kasdepke G. *Wielka księga uczuć*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2015.

Książka to zbiór opowiadań, które dzieją się w przedszkolu. Pani Miłka wyjaśnia dzieciom uczucia: tęsknotę, wstyd czy nudę. To gotowy materiał do pracy, ponieważ zawiera na końcu tekstu pomoc w postaci wyjaśnienia uczucia oraz rady dla dzieci i dorosłych. Świetnie przyda się w programie profilaktycznym szkoły do rozwijania kompetencji społecznych dzieci.

5. Busz A. *Włącz emocje. Opowiadania socjoterapeutyczne*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2017.

Książka jest gotowym materiałem wspierających nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w trudnych sytuacjach społecznych. Zawarte w niej opowiadania pomagają uczniom rozpoznawać, rozumieć i nazywać emocje. Zachęcają uczniów do swobodnego wypowiedzenia własnego zdania oraz rozwijania empatii w kontaktach społecznych.

6. Daniels N. *Umiejętności społeczne. Trening dla dzieci*. 50 zabawnych ćwiczeń dotyczących przyjaźni, prowadzenia rozmów i rozumienia reguł społecznych, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2023.

Książka jest wspaniałym narzędziem do wprowadzenia ucznia w świat umiejętności społecznych. Ćwiczenia ukazują, jak rozmawiać z każdym, jak słuchać i jak podtrzymywać przyjaźnię. Wartością tej pomocy dla nauczycieli jest też to, że przedstawia gotowe sytuacje: jak należy zachowywać się w klasie, szkole, domu rodzinnym i innych miejscach.

NA PÓLCE NAUCZYCIELA – KSIĄŻKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH U DZIECI

7. Gizak M. *Poznajmy się, mam na imię ZŁOŚĆ*, Wydawnictwo Atut, Wrocław 2019.

Seria „Poznajmy się” skierowana jest do dzieci w wieku 6-10 lat, by mogły zrozumieć swoje stany emocjonalne. Uczniowie mogą czytać książkę samodzielnie, lecz lepiej, by to wychowawca wykorzystał opowiadania w klasie. Inne tytuły z tej serii: „Poznajmy się, mam na imię ZAZDROŚĆ”, „Poznajmy się, mam na imię STRACH”, „Poznajmy się, mam na imię WSTYD”. Książki mogą posłużyć nauczycielowi do stworzenia programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły.

KSIĄŻKI WSPIERAJĄCE NAUCZYCIELI W ROZWIJANIU KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH UCZNIÓW

1. Gudro-Homicka M. *Świat uczuć i emocji: jak kształtować kompetencje społeczne: scenariusze zajęć dla nauczycieli i wychowawców klas IV-VIII*, Warszawa 2023.
2. Jagieła J. *Jak lepiej rozumieć siebie i innych: analiza transakcyjna dla młodych dorosłych i... nie tylko*, Warszawa 2023.
3. Laszczkowska J., Gutmann J. *Plecak emocji: jestem ważny! Poradnik dla nauczycieli i rodziców*, Gdańsk 2023.
4. Malek R., Żabiński D. *Nasze relacje: nazywanie relacji międzyludzkich i towarzyszących im emocji*, Gdańsk 2023.
5. *Pedagog w klasie: warsztaty edukacyjne, psychoedukacyjne oraz scenariusze na święta i uroczystości szkolne*, Warszawa 2023.
6. Rodak S. *Zbiór ćwiczeń rozwijających inteligencję emocjonalną*, Żmigród 2023.
7. Stalka-Jarska J. *Spektrum możliwości ucznia. Zestaw ćwiczeń do pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ze spektrum autyzmu: 7-10 lat*, Gdańsk 2024.
8. Świstak A., Świstak M. *Wierszyki uczące matematyki: rymowanki o liczbach i emocjach z kartami pracy i propozycjami zabaw ruchowych*, Gdańsk 2023.

BARBARA SZCZEPANIAK

9. Tomaszewska J., Kotyszko W. *Tylko ja i moc ze spotów, czyli jak wygrywać i przegrywać*, Sopot 2023.
10. Wardęszkiewicz B., Zawadzka E. *Podróż do świata uczuć*. Program edukacyjny i terapeutyczny dla dzieci, Warszawa 2023.
11. Sulej A. *Pytaki. Niezwykła gra rodzinna: czas na spotkanie*, Wydawnictwo Dobreto, Warszawa 2016.
12. Szynkarewicz, *Poznaję uczucia*. Karty kontrastowe, Fabryka Kart Trefl – Kraków, Podtęże 2019.
13. *Uczę się wyrażać emocje*, Wydawnictwo Dante, Szczecin 2021. •

GRY DYDAKTYCZNE, KTÓRE OSWAJAJĄ EMOCJE

1. *Baby emotion : match the feelings to the scenes = Moje pierwsze emocje*, Lisciani, Teramo 2019.
2. Baghrastian A., Itzhak N. *Odkrycia: poznać i zrozumieć siebie*. Gra planszowa dla dzieci i dorosłych, Wydawnictwo Epideixis, Kraków 2020.
3. Dothun K. *Emocje*. Karty obrazkowe, Warszawa 2022, Wydawnictwo Edgard.
4. *Emotions and actions Montessori. Flash cards. Emocje i działania*. Fiszki Montessori, Russell Polska, Warszawa 2022.
5. Guilloppé A. *Czulość = Câlins = Tenderness*, Wydawnictwo TIBUM, Katowice 2018.
6. Heller J. *Domino. Gra twarzy*, Pilch, Ustroń 2017.
7. Oziewicz T. *Komu wyślesz uczucia?* Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2022.
8. Pawłowska P. *Ktębki emocji*. Gra karciana wspierająca rozwój emocjonalno-społeczny dzieci, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2022.
9. Pawłowska P. *Teczka psychologa dziecięcego*. Materiały dla terapeuty pracującego z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2022.
10. Stojanowski J. *Tacy jesteśmy*. Karty pracy dla dzieci z problemami w zachowaniu oraz trudnościami z wyrażaniem i nazywaniem emocji, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2022.

BARBARA SZCZEPANIAK jest nauczycielką bibliotekarką z dwudziestoletnim stażem. Aktualnie pracuje w Wydziale Wspomagania Edukacji w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. KEN w Warszawie. Koordynuje zajęcia biblioterapeutyczne dla małych pacjentów w Szkole Podstawowej nr 282 w Szpitalu Dziecięcym „Niekańska”. Prowadzi sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli przedszkoli „Zaczytane Przedszkolaki”. Miłośniczka, sztuki, filmu i malarstwa. Przeciwniczka monotonii – lubi, gdy w pracy dużo się dzieje.